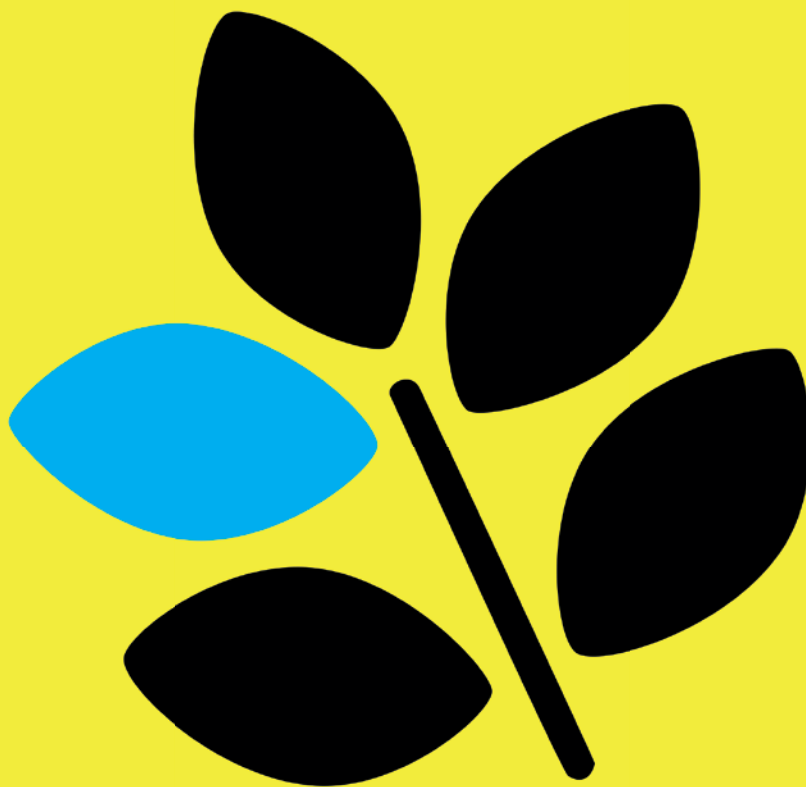

Vlaamse
overheid

TWOL PROGRAMMA 2015

**Toegepast Wetenschappelijk
Onderzoek Leefmilieu**

Onderzoeksprogramma ter ondersteuning van het Vlaamse milieubeleid

Opgemaakt door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
i.s.m. de Vlaamse Landmaatschappij,
de Vlaamse Milieumaatschappij en
de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

mei 2015

INHOUDSTAFEL

Inhoudelijke toelichting	4
1. Horizontale oriëntaties	6
Vergroening van de economie.....	6
Eenvoudige en doeltreffende instrumenten.....	6
2. Verticale oriëntaties – Themabeleid	6
Water.....	6
Bodem en ondergrond.....	7
Lucht.....	7
Hinder.....	8
Afval en materialen	8
Klimaat	8
3. Beleidsondersteuning en -integratie	9

Inhoudelijke toelichting

Jaarlijks wordt door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie i.s.m. de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) het programma Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu, kortweg TWOL, opgemaakt.

Het voorliggend indicatief TWOL-programma 2015 geeft een overzicht van de geplande onderzoeksprojecten (46 effectief en 13 reserve), ingedeeld volgens de thematiek van de Beleidsnota Omgeving 2014-2019.

Per onderzoeksproject wordt volgende informatie weergegeven: OL-nummer, Titel onderzoek, Programma en Prijscategorie.

Het 'OL-nummer' (OL staat voor Onderzoek Leefmilieu) is een uniek nummer dat automatisch bij de invoer van een onderzoeksproject in de GMO-databank wordt gegeven aan het onderzoeksproject.

De 'titel van het onderzoek' geeft het onderwerp van het onderzoeksproject.

Het 'programma' heeft betrekking op de onderzoeksprogrammerende /-financierende instantie, m.n. het Departement LNE, VMM, VLM of OVAM.

De 'voorziene kostprijs' van het onderzoek wordt aan de hand van een prijscategorie aangeduid: A $\leq$ 75.000 euro, 75.000 euro < B $\leq$ 150.000 euro, 150.000 euro < C $\leq$ 250.000 euro, D > 250.000 euro.

De onderzoeksprojecten vermeld in dit TWOL-programma 2015 hebben intern een inhoudelijke screening doorlopen waarbij de beleidsrelevantie van elk project werd geoptimaliseerd.

In dit TWOL-programma bevinden zich tevens reserveprojecten. Deze onderzoeksprojecten zijn gepland, maar hebben een lagere prioriteit dan de onderzoeksprojecten die in het onderzoeksprogramma zijn vermeld. Daarenboven kunnen ze door financiële restricties (nog) niet worden opgestart. De kans is dus eerder klein dat deze projecten zullen worden uitgevoerd. Van zodra echter financiële middelen vrijkomen en de minister haar goedkeuring hecht aan deze reserveprojecten, kunnen ook deze worden opgestart.

Onderzoeksprogramma

Dit TWOL-programma wordt ter informatie aangeboden aan de Inspectie van Financiën.

Het TWOL-programma is geen rigide overzicht van de geplande onderzoeksprojecten. Het is een lijst van onderzoeksvoorstellen die met de nodige flexibiliteit wordt gehanteerd. Het kan voorkomen dat nieuwe en/of dringende onderzoeksvragen, die niet op voorhand te voorzien waren, in het lopende TWOL-programma worden opgenomen of dat blijkt dat geprogrammeerd onderzoek niet meer nodig/nuttig is.

Halverwege het jaar wordt ook een officieel actualisatiemoment voorzien, waarbij eventuele wijzigingen in het onderzoeksprogramma worden geformaliseerd.

Bovendien wordt elk onderzoeksproject, zelfs na goedkeuring van dit TWOL-programma door de bevoegde minister, afzonderlijk uitbesteed. Conform de wetgeving op de overheidsopdrachten worden potentiële opdrachtnemers gecontacteerd of via het Bulletin der Aanbestedingen geïnformeerd en nadien volgens de gehanteerde procedure geselecteerd.

Tot slot: de jaarlijkse TWOL-programmering wijkt enigszins af van andere onderzoeksprogramma's waarbij (top-down) a priori een lijst met inhoudelijke onderzoekstopics wordt vastgelegd en meegedeeld en waarbinnen de ingediende onderzoeksvoorstellen moeten kaderen. De opmaak van het TWOL-programma vindt plaats via een bottom-up benadering. De door de beleidsmedewerkers ingediende onderzoeksprojecten passen binnen het Onderzoekskader 2015 dat de belangrijkste onderzoeks- en beleidsprioriteiten bevat. Als Onderzoekskader wordt het MINA-plan 4 (2011-2015) gehanteerd.

Er kan worden gesteld dat de meest beleidsrelevante onderzoeksvoorstellen werden geselecteerd. Naast de onderzoeksvoorstellen van operationele aard zijn onderzoeksprojecten waarbij een strategische visie wordt ontwikkeld of waarbij direct gevolg wordt gegeven aan de bestaande onderzoeksprioriteiten, ongeveer in gelijke mate aanwezig in het TWOL-programma 2015.

1. Horizontale oriëntaties

Vergroening van de economie

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
OL201300047	Draagvlak en toekomstperspectieven voor het gebruik van insecten als alternatieve eiwitbron in menselijke en diervoeding in Vlaanderen	Departement LNE	A
OL201300065	Wetenschappelijke ondersteuning bij educatie en sensibilisatie rond bodem toegespitst op de doelgroepen onderwijs en burgers	Departement LNE	A
OL201400041	Ontwikkelen van gebruiksvriendelijke instrumenten die de aankoper ondersteunen bij de beoordeling van de duurzaamheidscriteria in overheidsopdrachten	Departement LNE	A
OL201400050	Onderzoek naar de mogelijkheden van een cluster- en/of ketenaanpak voor de bijsturing van het doelgroepenbeleid naar de Vlaamse economische actoren	Departement LNE	A
OL201400057	Informeren van de consument over de milieu-impact van voeding: cases in samenwerking	Departement LNE	A
OL201400058	Vergroening van de fiscaliteit - vervolg	Departement LNE	A
OL201400059	Opzetten van een eco-platform: een haalbaarheids- en operationaliseringsstudie	Departement LNE	A
OL201400060	Ontwikkelen van een score om de burger of beleidsmaker inzicht te geven in de impact van de locatiekeuze op mobiliteit	Departement LNE	A
OL201500004	Optimeal-Model: aanbevelingen met betrekking tot een gezond, evenwichtig en milieuverantwoord eetpatroon	Departement LNE	A

Eenvoudige en doeltreffende instrumenten

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
OL200800069	Optimalisatie methodieken ruimtelijke veiligheidsrapporten	Departement LNE	B
OL201400017	Studie naar de richtsnoeren voor de toepassing van de bestuurlijke dwangsom binnen het Vlaams milieuhandhavingsbeleid	Departement LNE	A
OL201400030	Opstellen van eenduidige meetvoorschriften met betrekking tot het bepalen van het oorspronkelijk omgevingsgeluid en het specifieke geluid bij windturbines	Departement LNE	A
OL201400054	Aanpassen van de milieuvergunningvoorwaarden in Vlarem I en II zodanig dat er, in overeenstemming met de RIE-richtlijn, meer preventieve bodembeschermingsmaatregelen genomen worden	OVAM	A
OL201500008	Opstellen Toxiciteitsprobitfuncties	Departement LNE	B

2. Verticale oriëntaties – Themabeleid

Water

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
OL201200041	Onderzoek naar de vangefficiëntie van sedimentvangen en opvolging van de sedimentaanwas in de onbevaarbare waterlopen	VMM	B
OL201400038	Opvolging van het monitoringnetwerk van landbouwbedrijven ter evaluatie van de waterkwaliteit ten gevolge van derogatie	VLM	D
OL201400039	MAP5 onderzoeken: realiseren van de waterkwaliteitsdoelstellingen zoals opgelegd in het kader van de nitraatrichtlijn	VLM	D

Reserve			
OL201200054	Het uitwerken van de kwaliteitsborging bij het gebruik van een multiparametersonde voor continue metingen van oppervlaktewater-kwaliteit	VMM	A
OL201300021	Code van Goede Praktijk voor de bestrijding van olie-verontreinigingen in Vlaamse oppervlaktewateren	VMM	B
OL201400013	Uitbreiden en verfijnen van het aquatisch ecologisch model voor Vlaanderen	VMM	A
OL201400020	Bepalen van impact van silosappen op de kwaliteit van waterlopen, schaal Vlaanderen	VMM	A
OL201400021	Emissies naar water van PAK's en metalen vanuit atmosferische depositie	VMM	A
OL201400023	Gerichte normering van chloridelozingen op basis van ecologische impact	VMM	A
OL201400027	Kartering van de kwetsbaarheid van het grondwater voor verontreiniging met pesticiden	VMM	B
OL201400028	Uitbreiden meetmogelijkheden intelligente peilstok voor waterbodems	VMM	A
OL201400033	Impact van het verdichten van wonen en het ruimtelijk beleid in het algemeen op de waterzuivering en de kwaliteit van het oppervlaktewater	VMM	A

Bodem en ondergrond

<i>OL-nummer</i>	<i>Titel</i>	<i>Programma</i>	<i>Prijscat.</i>
OL201300064	Code van goede praktijk voor kwalitatief goed bodembeheer van bodems in de bebouwde omgeving (parken, speeltuinen, privétuinen, ...)	Departement LNE	B
OL201400029	Noodzaak van een beoordelingskader voor verontreinigingen met 1,4-dioxaan (en eventuele andere toeslagstoffen) in bodem en grondwater	OVAM	A
OL201400051	Onderzoek naar de integratie van het ELFM-concept binnen het duurzaam voorraadbeheer	OVAM	A
OL201400052	Wetenschappelijke onderbouwing van de aanpassing van de risicobeoordeling van verontreinigde waterbodems	OVAM	A

Lucht

<i>OL-nummer</i>	<i>Titel</i>	<i>Programma</i>	<i>Prijscat.</i>
OL201400018	Evaluatie van het reductiepotentieel bij de belangrijkste industriële emittoren in het kader van PAS en NEC	Departement LNE	B
OL201400024	Blootgestelde bevolking, oppervlakte en km weg met overschrijdingen van de grenswaarden van NO ₂ en fijnstof (PM ₁₀) in 2015 en jaar van behalen normen voor de zones Antwerpen	Departement LNE	B
Reserve			
OL201300031	Haalbaarheidsstudie bepaling evolutie van blootstelling aan luchtverontreiniging op basis van statische en dynamische blootstellingsberekeningen	VMM	A
OL201400026	Bepaling van luchtweg irriterende secundaire reactieproducten tijdens ozon episodes	VMM	B

Hinder

<i>OL-nummer</i>	<i>Titel</i>	<i>Programma</i>	<i>Prijscat.</i>
OL201400014	Ontwikkeling en evaluatie van een biomerker om de mogelijke gezondheidsimpact van houtverbranding in te schatten	Departement LNE	B
OL201400031	Het opstellen van concrete adviezen voor een gezond binnenklimaat van in groep gerenoveerde sociale woonplaatsen en dit zowel voor, tijdens als na de renovatie	Departement LNE	C
OL201400032	Proefproject voor langdurige monitoring van milieupolluenten in het binnenklimaat van verschillende woningtypes toegepast als pilootproject binnen de sociale woningbouw	Departement LNE	B

Afval en materialen

<i>OL-nummer</i>	<i>Titel</i>	<i>Programma</i>	<i>Prijscat.</i>
Afval			
OL201400037	Afzet gerecycleerde granulaten - knelpuntanalyse voor hoogwaardige afzet van specifieke stromen	OVAM	A
OL201400047	Demoprojecten en ontwikkeling kenniscentrum selectief slopen	OVAM	A
OL201400055	Container data en indicatoren voor het monitoren van het Vlaamse afval- en materialenbeleid	OVAM	B
Materialen			
OL201300051	Additive Manufacturing: Duurzame systeeminnovatie in Vlaanderen?	OVAM	A
OL201400043	MMG: model uitbreiden met aspecten renovatie	OVAM	B
OL201400044	Dynamisch bouwen: bewustmakingstraject t.b.v. stimuleren know-how ontwikkeling + gezondheidsaspecten integreren	OVAM	A
OL201400048	Onderzoek voor VMP hefboom '(kritieke) metalen in een continue kringloop'	OVAM	B
OL201400053	Maximaliseren recyclage van kunststoffen i.k.v. VMP en strategisch Plan OVAM.	OVAM	A
OL201400056	Criteria ecodesign en Europese regelgeving	OVAM	A

Klimaat

<i>OL-nummer</i>	<i>Titel</i>	<i>Programma</i>	<i>Prijscat.</i>
OL201300036	Implementatietrajecten lange termijn klimaatbeleid	Departement LNE	C
OL201400034	Onderzoek en promotie van milieuvriendelijke koelmiddelen en koeling	Departement LNE	A
OL201400045	Uitwerking en validering van een methodologie in het kader van het Burgemeestersconvenant om het hernieuwbare energiepotentieel voor elke gemeente in Vlaanderen te berekenen en te visualiseren op een interactieve kaart van Vlaanderen	Departement LNE	B
OL201400049	Steden en gemeenten adapteren. Werkinstrument (Exceltabel) ter ondersteuning lokale besturen bij het inschatten van de impact van klimaatverandering en bij het plannen van adaptatiemaatregelen	Departement LNE	B

3. Beleidsondersteuning en -integratie

<i>OL-nummer</i>	<i>Titel</i>	<i>Programma</i>	<i>Prijscat.</i>
OL201300026	Hoge resolutie depositieberekening met de modellen Aurora en IFDM	VMM	A
OL201400025	Optimalisatie van R-scripts gebruikt voor de trendanalyse van verzurende en vermestende depositie	VMM	A
OL201400046	Onderbouwing van het Milieubeleidsplan 2016-2020	Departement LNE	C
OL201500010	Actualisatie emissierekenmodel (EMAV-model)	VMM	B
OL201500011	Modelberekeningen en ontwikkelingen in het kader van de PAS	VMM	B
OL201500015	Ontwikkeling meetnet immissie: voorbereidend werk (Natura 2000)	VMM	A
OL201500019	Optimalisering GIS-tool windturbines voor modellering aspecten milieu, ruimte en energie	Departement LNE	A
<i>Reserve</i>			
OL201300030	Temporele validatie van het RIO-IFDM model	VMM	A
OL201400022	Optimalisatie van de berekening en de ruimtelijke spreiding van de emissies door de gebouwenverwarming (inclusief land- en tuinbouwsector)	VMM	B